

[Tinning]

sørger for at få eleverne inddraget i forberedelsesarbejdet, så vidt det kan lade sig gøre. Det er klart, at der er nogle problemer, fordi en del af forsøgene jo sigter på de elever, der ikke er begyndt på skolen endnu. Man må under alle omstændigheder sørge for, at der bliver mulighed for en selvstændig evaluering af disse forsøg fra elevside, for det er jo hverken for vores eller for lærernes eller for nogen som helst andres skyld – formentlig da – end elevernes, man snakker om, at der må gøres et eller andet ved gymnasiet.

Jeg tror ikke et øjeblik på, at der kommer noget, der ligner en gymnasierreform, i 1985; men nu kan vi jo vente og se. Når vi engang kommer til at tage stilling til det, om det så bliver i 1985, i 1987 eller i 1992, så synes vi, det er vigtigt at undersøge, i hvor høj grad de reformforsøg, der måtte være, peger i retning af en styrkelse af elevdemokratiet. Et af de største problemer, som der ikke er gjort meget ud af i debatten her, ved gymnasiet, som det tager sig ud, og som det fungerer i dag, er, at elevdemokratiet har utrolig vanskeligt ved at trives. Jeg er udmærket klar over, at der findes den såkaldte medbestemmelsesparagraf, som handler om, at eleverne skal inddrages i bestemmelsen om, hvad der skal undervises i, hvordan og alt det dér, men jeg ved også fra egne praktiske erfaringer, hvor vanskeligt det er for gymnasieelever at tage stilling til, om vi nu skal gøre tingene på den ene eller den anden måde, når de ikke har nogen som helst forudsætninger for at vide, hvad konsekvenserne af det er.

Hvis man skal styrke elevdemokratiet, er det afgørende at få fjernet en række af de elementer, der i dag fremmer konkurrencen imellem eleverne. Det drejer sig om karakterer og om eksamen og så sandelig også om adgangsbegrænsningen. Det drejer sig også om en af de ting, vi har diskuteret tidligere herinde, nemlig: er det muligt, når man går i gymnasiet, at få så mange penge, at man får dækning for sine faktiske leveomkostninger? Også på det område gælder det, at hvis ikke man er økonomisk selvstændig, så er det faktisk utrolig svært at fungere som selvstændigt individ, og vi har jo for tiden en elendig SU og en elendig ungdomsydelse og ikke nogen som helst udsigt til, at det bliver nævneværdigt bedre.

Derudover er der en række bitte, bitte, bitte små ting, som man sådan set allerede

kunne gøre i dag, og som man i hvert fald efter vores mening må arbejde videre med. Det er ting i retning af klassens time også i gymnasiet, flere fællestimer, flere featureuger og den slags ting, som alle sammen sigter på at styrke og udvikle elevernes evne til at fungere i et kollektiv, til at fungere i et fællesskab og til at fungere i et levende demokrati med hinanden. Noget af det, man også kunne forestille sig, var noget så banalt, havde jeg nær sagt, som, at introduktionen af nye gymnasieelever blev overladt til eleverne selv.

Hvis vi skal sige noget om den strukturelle side af sagen, og det kunne der være god grund til, synes jeg, så er det vores helt grundlæggende holdning, at det, det drejer sig om i gymnasiet, er at fastholde det ubrudte 3-årige forløb. Derfor har vi i modsætning til socialistisk folkeparti, forstår jeg, ikke nogen som helst sympati for, at man bevæger sig i retning af at starte noget, der meget nemt kan ende i en slags modulopbygget gymnasium. Vi er selvfølgelig ikke sådan, at vi siger, at alting, som handler om et eller andet fælles basisår eller sådan noget, nødvendigvis må ende dér, men vi er meget på vagt over for, at man på forskellige leder og kanter kommer til at introducere det modulopbyggede gymnasium, som i hvert fald på nogle leder svarer ganske udmærket til socialdemokratiets sædvanlige teknokratiske facon og til en uddannelsespolitik, hvor det tit drejer sig om, at hvis vi kan få lavet tilstrækkelig mange små kasser, hvor man kan gå af og stå på og komme ud og komme ind og sådan noget, så er det helt fint. Problemet er bare, at hvis man giver en selvstændig kompetence – jeg vil godt høre, om undervisningsministeren er enig i, at det skal man i hvert fald ikke – f.eks. på et basisår i gymnasiet, så er man godt i gang med at forstærke den opsplittning af gymnasiet, som dominerer det allerede i dag. Jeg mener også, det er vigtigt at få fjernet den gren- og linjedelning, der er, men samtidig kan man udmærket fastholde noget, der i debatten normalt kaldes toning, men som altså ikke er andet end begrænsede former for tilvalg og begrænsede muligheder for at uddybe sin faglige viden og sin faglige kunnen på mere afgrænsede områder.

Faggrænserne skal selvfølgelig også fjernes. Vedrørende fagintegrationen er det jo